

5.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení předmětu

Zeměpis je vyučován v 6. – 9. ročníku jako povinný předmět s celkovou časovou dotací 7 vyučovacích hodin za týden, přičemž v 6. – 8. ročníku jsou to 2 hodiny týdně (z toho v 8. ročníku je využita 1 hodina z disponibilní hodinové dotace) a v 9. ročníku je to 1 hodina týdně.

Vyučovací předmět zeměpis probíhá v kmenových třídách a dle možnosti v odborné učebně dějepisu – zeměpisu. Realizuje se rovněž formou práce v terénu (kartografie, topografie), exkurzí, či různými projekty. V 7. ročníku je zařazen pětidenní kurz Geosport, který je zaměřen na terénní výuku zeměpisu.

Vyučovací předmět zeměpis navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na I. stupni v předmětech prvouka, přírodověda a vlastivěda.

Vzdělávací obsah zahrnuje tyto tematické okruhy:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
2. Přírodní obraz Země
3. Regiony světa*
4. Společenské a hospodářské prostředí
5. Životní prostředí**
6. Česká republika
7. Terénní geografická výuka

*Část výstupů RVP z tematického okruhu Regiony světa je přeřazena do tematického okruhu Společenské a hospodářské prostředí.

**Část výstupů RVP tematického okruhu Životní prostředí je jednak součástí přírodopisného okruhu Základy ekologie, jednak součástí výstupů vztahujících se již ke konkrétním regionům, např. Česká republika.

Provázanost s ostatními předměty

Na II. stupni je možné vysledovat velmi úzkou provázanost předmětu zeměpis s následujícími předměty: dějepis (zámořské objevy, orientace na mapě, historický vývoj vybraných regionů světa), občanská výchova (globální problémy, formy států), přírodopis (fyzicko-geografické složky Země), chemie (nerostné suroviny), matematika (měřítko, časová pásma), fyzika (vesmír, sluneční soustava, pohyby Země, výroba elektrické energie, atmosféra)

Klíčové kompetence, výchovné a vzdělávací strategie v zeměpise

Klíčová kompetence žáka	Činnost učitele
kompetence k učení	
vyhledává a třídí geografické informace a efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě na základě jejich pochopení, propojení a systematizace; užívá obecné geografické termíny, znaky a symboly hledá souvislosti, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí do širších celků, vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy	zadává geografická témata k samostatnému zpracování a prezentaci formou písemných prací (kompilační odborný text, event. tvůrčí esej) nebo referátů s použitím audiovizuálních prostředků
kompetence k řešení problémů	
využívá získané geografické vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů	zadává úkoly, ve kterých je možnost nalézat originální způsoby řešení a myslet divergentně; zařazuje do výuky miniaturní projekty realizované formou skupinové práce příklad: návrh řešení problematiky konkrétní prostorové situace, nebo geografického problému (zejména ve vztahu k ČR a místu bydliště)
kompetence komunikativní	
formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje účinně se zapojuje do diskuse, obhájí vlastní názor a argumentuje na základě odborných geografických znalostí	zařazuje do výuky problémový rozhovor s učitelem; organizuje skupinovou práci a zajišťuje besedy s cestovateli a odborníky

kompetence sociální a personální	
účinně spolupracuje ve skupině, přispívá k odborné diskusi v malé skupině i v rámci celé třídy	preferuje přístupy kooperační výuky i podporu individuálního rozvoje jedince, zaměřující se k obecnému prospěchu. V těchto souvislostech se naskytá podpora účasti v zeměpisných soutěžích; zapojuje didaktické hry, simulační a inscenační metody; rozvíjí kritické myšlení a objektivní poznání, k porozumění politickému a ekonomickému dění, k lepšímu zapojení do místní, regionální i celostátní politiky a občanského sektoru
kompetence občanské	
chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví	vytváří ve vyučování atmosféru společného zájmu na stavu životního prostředí na Zemi a vytváří v žácích vědomí, že globální dimenze povrchu Země nás všechny dostává „na palubu jedné lodi“; zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti – např. exkurze, výlety s ekologickou tematikou atp.
kompetence pracovní	
využívá geografických znalostí v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost	podněcuje žáky k využívání získaných znalostí a dovedností při přípravě na budoucí studium; pomáhá žákům při osvojování práce s moderní technikou (GPS,...); dbá na zásady bezpečnosti při práci v učebnách i při exkurzích mimo školu
kompetence digitální	
samostatně pracuje na úkolech a sleduje svůj pokrok prostřednictvím digitálních nástrojů	doporučuje konkrétní aplikace a online nástroje pro samostatné učení
vyhledává online zdroje pro rozšíření znalostí	představuje žákům online zdroje pro rozšíření znalostí
kriticky hodnotí spolehlivost digitálních zdrojů, a to včetně používání umělé inteligence	vede žáky k porovnávání informací z více zdrojů a zdůrazňuje kritické myšlení při používání těchto zdrojů a umělé inteligence
účastní se kvízů, her a cvičení na interaktivních v platformách	používá interaktivní aktivity a kvízy k opakování látky a sledování pokroku žáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

roč.	tematický okruh	dílčí očekávaný výstup	učivo	PT
6. – 9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	aktivně používá geografické, topografické a kartografické termíny	geografická, topografická a kartografická terminologie ve spojení s konkrétním učivem dalších tematických okruhů	
6. – 9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	vyhledává, třídí, zobecňuje, hodnotí a prezentuje geografické informace z různých informačních zdrojů	práce s geografickými zdroji (texty, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata, mapa) ve spojení s konkrétním učivem dalších tematických okruhů	
6. – 9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	využívá atlas jako zdroj informací, orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů, v legendě příslušných map	práce s atlasem ve spojení s konkrétním učivem dalších tematických okruhů	
6. – 9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	popíše jevy a procesy v krajinné sféře, vyvodí z nich zákonitosti, pravidelnosti a odlišnosti	jevy a procesy v krajinné sféře ve spojení s konkrétním učivem dalších tematických okruhů	
6. – 9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	uspořádá získané informace o lidech, místech, životním prostředí atd. formou myšlenkových map a jednoduchých schémat či plánků	myšlenkové mapy, plánky ve spojení s konkrétním učivem dalších tematických okruhů	
6.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	používá globus při demonstraci jevů souvisejících s pohyby Země, vyhledá na globusu kontinenty, oceány	globus	
6.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu, na mapě určí světové strany, uvědomí si zkreslení zemského povrchu v mapách, hledá v mapě požadované geografické objekty	mapa, měřítko mapy, geografické objekty v mapách	
6.	Geografické	orientuje se v systému zeměpisné sítě, určí	zeměpisná síť,	

	informace, zdroje dat, kartografie a topografie	zeměpisnou polohu konkrétního objektu na mapě (stanoví jeho zeměpisnou šířku a délku), najde konkrétní objekt na mapě (na základě stanovení zeměpisné šířky a délky)	zeměpisná poloha	
6.	Přírodní obraz Země	vymezí polohu Země v rámci sluneční soustavy, jmenuje některé vlastnosti odlišující Zemi od ostatních planet sluneční soustavy	vesmír, sluneční soustava	
6.	Přírodní obraz Země	objasní vliv Slunce a Měsíce na planetu Zemi a život na ní, vysvětlí souvislost mezi pohyby Země a střídáním dne a noci, ročních období	pohyby Země (vliv Slunce a Měsíce), časová pásma	
6.	Přírodní obraz Země	vyjmenuje složky přírodní sféry Země, na příkladech objasní vzájemné vztahy mezi nimi	přírodní sféra Země	enviro 2
6.	Přírodní obraz Země	rozezná a pojmenuje tvary zemského povrchu, rozliší vnitřní a vnější činitele, vysvětlí jejich vliv na utváření zemského povrchu, na přírodu i lidskou společnost	litosféra (typy reliéfu, dno oceánů, vnitřní a vnější geologičtí činitelé)	
6.	Přírodní obraz Země	rozliší počasí a podnebí, vysvětlí základní principy všeobecného oběhu atmosféry a vzniku monzunů, klasifikuje základní typy podnebí	atmosféra (počasí, tlak a proudění vzduchu, monzuny, podnebné pásy, oceánské a kontinentální podnebí)	
6.	Přírodní obraz Země	popíše koloběh vody na Zemi, rozliší druhy vodních nádrží (přirozené a umělé) a vysvětlí způsob jejich vzniku a využití	hydrosféra (koloběh vody na Zemi, mořská voda, voda na pevnině)	
6.	Přírodní obraz Země	vyjmenuje základní typy a druhy půd	pedosféra	
6.	Přírodní obraz Země	charakterizuje jednotlivá šířková pásma a výškové stupně, jejich vliv na podmínky života v nich	biosféra (šířková pásma – tropické lesy, savany, pouště a polopouště, subtropická vegetace, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundra a lesotundra, polární kraje; výšková stupňovitost; život v oceánu)	enviro 2
6.	Životní prostředí	uvede příklady působení člověka na krajinu, vysvětlí pojem kulturní krajina, vyjmenuje stupně ochrany (NP, CHKO), uvede příklady NP, CHKO v ČR	vliv člověka na krajinu ochrana přírody	enviro 1, 3
6.-9.	Terénní výzkum	v terénu určuje světové strany, podle mapy se orientuje v terénu, čte s porozuměním turistické a pochodové značky, odhaduje vzdálenosti v terénu	práce s mapou v terénu	
6.-9.	Terénní výzkum	vytvoří si jednoduchý plánec krajiny v terénu, vymezí hranice mezi vybranými prostorovými složkami v krajině	tvorba plánu	
6.-9.	Terénní výzkum	při pobytu ve volné přírodě dodržuje zásady	geografická	

		bezpečného chování	exkurze	
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	vyhledá na globusu a mapě světa oceány a kontinenty, srovná podle velikosti světové oceány a vymezí jejich geografickou polohu	pevniny a oceány	
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	orientuje se na mapách probíraných kontinentů, vymezí jejich geografickou polohu, porovná kontinenty z hlediska rozlohy, hospodářské vyspělosti	kontinenty (mimo Evropu) obecně	
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	lokalizuje na mapě vybrané prvky povrchu Afriky, charakterizuje přírodní poměry Afriky a jejich vliv na život jejích obyvatel , popíše strukturu a rozmístění obyvatelstva Afriky, objasní vliv historického vývoje na současný stav, odhadne možný další vývoj kontinentu, vyhledá na mapě vybrané regiony Afriky, vybrané státy a sídla těchto regionů, shrne základní poznatky o vybraných regionech Afriky	Afrika (povrch, přírodní poměry, obyvatelstvo , historie Afriky, vybrané regiony – severní Afrika, Sahel, země Guinejského zálivu, východní Afrika, jižní Afrika)	enviro 2
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	lokalizuje na mapě vybrané prvky povrchu Ameriky, charakterizuje přírodní poměry Ameriky a jejich vliv na život jejích obyvatel , popíše strukturu a rozmístění obyvatelstva Ameriky, objasní vliv historického vývoje na současný stav, odhadne možný další vývoj kontinentu, vyhledá na mapě vybrané regiony Ameriky, vybrané státy a sídla těchto regionů, shrne základní poznatky o vybraných regionech Ameriky	Amerika (povrch, přírodní poměry, obyvatelstvo , historický vývoj, vybrané regiony – USA, Kanada, Střední Amerika, Jižní Amerika)	enviro 2
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	posoudí význam deštných pralesů pro život původních obyvatel, najde souvislosti mezi vlastní spotřebou, životním prostředím a životem obyvatel deštných pralesů •	Jižní Amerika (deštné pralesy) •	enviro 2 glob 2
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	lokalizuje na mapě vybrané prvky povrchu Asie, charakterizuje přírodní poměry Asie a jejich vliv na život jejích obyvatel , popíše strukturu a rozmístění obyvatelstva Asie, objasní vliv historického vývoje na současný stav, odhadne možný další vývoj kontinentu, charakterizuje asijské hospodářství, vyhledá na mapě vybrané regiony Asie, vybrané státy a sídla těchto regionů, shrne základní poznatky o vybraných regionech Asie, porovná vybrané asijské regiony z hospodářského hlediska	Asie (povrch, přírodní poměry, obyvatelstvo , hospodářství, rozdělení Asie, vybrané regiony – Blízký východ, Střední východ, Zakavkazsko, střední Asie, jižní Asie, jihovýchodní Asie, východní Asie, Sibiř a Dálný východ)	enviro 2
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	lokalizuje na mapě vybrané prvky povrchu Austrálie, charakterizuje přírodní poměry Austrálie a jejich vliv na život jejích obyvatel , popíše strukturu a rozmístění obyvatelstva Austrálie, objasní vliv historického vývoje na současný stav, odhadne možný další vývoj kontinentu, shrne základní poznatky o Australském svazu	Austrálie (povrch, přírodní poměry, obyvatelstvo , historický vývoj, Australský svaz)	enviro 2
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	charakterizuje přírodní poměry Oceánie, lokalizuje	Oceánie	

	Evropu)	vybrané části Oceánie		
7.	Regiony světa (mimo Evropu)	charakterizuje přírodní poměry Antarktidy	Antarktida	
8.	Regiony světa (Evropa)	vymezení geografickou polohu Evropy, srovná rozlohu Evropy s ostatními kontinenty	poloha a rozloha Evropy	
8.	Regiony světa (Evropa)	orientuje se na fyzické a politické mapě Evropy; vyhledá významné ostrovy, poloostrovy, průlivy, zálivy, vodní toky, moře, jezera, nížiny, pohoří, hory, jednotlivé státy a jejich hlavní města, hospodářská centra	orientace na fyzické a politické mapě Evropy	
8.	Regiony světa (Evropa)	vyjmenuje hlavní mezníky evropského vývoje a objasní jejich vliv na politické uspořádání Evropy	historický vývoj Evropy	glob 3
8.	Regiony světa (Evropa)	charakterizuje přírodní poměry Evropy (podnebí, vegetační pásma)	přírodní poměry Evropy	enviro 2
8.	Regiony světa (Evropa)	popíše strukturu evropského obyvatelstva a jeho rozmístění, na vybrané migrační vlně v Evropě posoudí dopad migrace na emigrační i imigrační stát	obyvatelstvo Evropy, migrace	multi 3 glob 2
8.	Regiony světa (Evropa)	charakterizuje evropské hospodářství, vyjmenuje hlavní odvětví hospodářství Evropy a lokalizuje na mapě jejich centra	hospodářství Evropy	
8.	Regiony světa (Evropa)	charakterizuje vybrané evropské regiony (přírodní poměry, hospodářský a politický význam, obyvatelstvo, kultura) a porovná je mezi sebou	střední Evropa, severní Evropa, západní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa	
8.	Společenské a hospodářské prostředí	objasní důvody vzniku EU, vyjmenuje její jednotlivé členy, orientuje se v organizační struktuře EU, uvede příklady práv a povinností občanů zemí EU	Evropská unie	glob 3
8.	Regiony světa (Evropa)	porovná životní styl obyvatel vybrané evropské země s životním stylem obyvatel u nás	evropský životní styl	glob 2
8.	Česká republika	vymezení geografickou polohu České republiky, porovná rozlohu ČR s vybranými evropskými státy	poloha a rozloha ČR	
8.	Česká republika	orientuje se na fyzické a politické mapě ČR; vyhledá významné vodní toky, jezera, rybníky, nížiny, pohoří a hory, jednotlivé kraje a krajská města, vybraná významná města, hospodářská centra	orientace na fyzické a politické mapě ČR	
8.	Česká republika	charakterizuje českou krajinu, působení geomorfologických činitelů v krajině, ekosystémy	krajina ČR	enviro 1
8.	Česká republika	lokalizuje na mapě ČR oblasti výskytu vybraných nerostných surovin, popíše vliv těžby nerostných surovin na krajinu	nerostné bohatství ČR	enviro 2
8.	Česká republika	vyjmenuje a najde na mapě národní parky ČR a vybraná CHKO	ochrana přírody a krajiny ČR	
8.	Česká republika	popíše strukturu obyvatelstva ČR, jeho rozmístění, porovná se situací v Evropě a ve světě, posoudí možné vlivy na demografický vývoj obyvatelstva ČR	obyvatelstvo ČR	multi 3

8.	Česká republika	posoudí postavení vybraných národnostních menšin v ČR	národnostní menšiny ČR	multi 3
8.	Česká republika	porovná život ve městě a na venkově v ČR	město a venkov ČR	
8.	Česká republika	vymezí jednotlivé sektory českého hospodářství	hospodářství ČR	
8.	Česká republika	vyhledá v mapě hlavní oblasti vybraných průmyslových odvětví	průmysl ČR	
8.	Česká republika	posoudí vliv charakteru české krajiny na zemědělství a objasní funkci zemědělství v krajině , lokalizuje na mapě významné zemědělské oblasti a jmenuje produkty s nimi spojené	zemědělství ČR	enviro 2
8.	Česká republika	uvede a lokalizuje na mapě významné oblasti cestovního ruchu v ČR	cestovní ruch v ČR	
8.	Česká republika	charakterizuje dopravní síť ČR, porovná jednotlivé způsoby dopravy	doprava v ČR	
8.	Česká republika	vyjmenuje vybrané exportované a importované druhy zboží, posoudí vliv exportu a importu na české hospodářství	zahraniční obchod	
8.	Česká republika	charakterizuje jednotlivé kraje ČR, porovná jednotlivé kraje na základě vybraných charakteristik	kraje ČR	
8.	Česká republika	charakterizuje region, ve kterém žije, z různých hledisek (přírodní poměry, hospodářství, kultura, služby, cestovní ruch, životní úroveň)	Brno a okolí	
8.	Česká republika	posoudí význam Brna pro Jihomoravský kraj, jmenuje některé významné brněnské instituce a vymezí jejich činnost	Brno	demo 3
8.	Česká republika	objasní výhody a nevýhody členství ČR v EU, popíše vliv členství ČR v EU na život běžného občana našeho státu	Evropská unie	glob 3
9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	vyhledává, třídí, zobecňuje, hodnotí a prezentuje geografické informace ze statistických údajů	statistické údaje ve spojení s konkrétním učivem 9. ročníku	
9.	Společenské a hospodářské prostředí	objasní základní demografické termíny, vysvětlí, jak se přírodní podmínky a společenské faktory mohou odrazit na rozmístění obyvatelstva	rozmístění obyvatelstva	enviro 2
9.	Společenské a hospodářské prostředí	vyjmenuje různá kritéria při diferenciaci obyvatelstva a uvede příklady	struktura obyvatelstva, rasy, národy	multi 3
9.	Společenské a hospodářské prostředí	objasní příčiny přelidnění v některých částech světa a vliv přelidnění na život lidí a životní prostředí •	přelidnění •	glob 1 enviro 2
9.	Společenské a hospodářské prostředí	klasifikuje různé typy migrací, na mapě zakreslí vybrané migrační proudy v minulosti a současnosti	migrace	glob 1
9.	Společenské a hospodářské prostředí	na mapě lokalizuje centra a významné oblasti světových náboženství, jmenuje některé světové oblasti s dlouhotrvajícími náboženskými konflikty	světová náboženství	glob 1
9.	Společenské a hospodářské prostředí	porovná život na venkově s životem ve městě, rozliší základní druhy sídel (městská a venkovská sídla) a popíše jejich vzájemné vztahy, jmenuje některé důležité funkce měst, posoudí vliv	venkov, město, rozvojová jádra, periferní zóny	

		přírodních podmínek na funkce sídel		
9.	Společenské a hospodářské prostředí	charakterizuje vybrané ukazatele hospodářské a společenské vyspělosti zemí (HDP, index lidského rozvoje, index bohatství), porovná vybrané oblasti světa z hlediska jejich hospodářské a společenské vyspělosti	světové hospodářství, stupeň rozvoje států, globální nerovnost	glob 1
9.	Společenské a hospodářské prostředí	vymezí hlavní zemědělské oblasti světa, lokalizuje na mapě hlavní oblasti pěstování vybraných zemědělských produktů, uvede základní rozdíly mezi zemědělstvím států s rozdílnou vyspělostí	světové zemědělství, rybolov a lesní hospodářství	
9.	Společenské a hospodářské prostředí	lokalizuje na mapě hlavní světové surovinové zdroje, vymezí hlavní průmyslové oblasti světa	světový průmysl	
9.	Společenské a hospodářské prostředí	porovná jednotlivé druhy dopravy (včetně jejich dopadu na životní prostředí)	doprava	enviro 3
9.	Společenské a hospodářské prostředí	popíše souvislost mezi službami a vyspělostí států, uvede významné oblasti cestovního ruchu ve světě, popíše základní strukturu mezinárodního obchodu	služby, cestovní ruch, mezinárodní obchod	
9.	Společenské a hospodářské prostředí	charakterizuje jednotlivé formy státního zřízení a formy vlády, uvede příklady, posoudí vliv státního zřízení a formy vlády na život obyvatel ve státu	státní zřízení, forma vlády	demo 2
9.	Společenské a hospodářské prostředí	vyjmenuje některé oblasti zasažené terorismem, vyloží dopad teroristických akcí na život občana a fungování státu	terorismus	
9.	Společenské a hospodářské prostředí	komentuje aktuální politické dění ve světě	ohniska neklidu v současném světě	glob 1
9.	Společenské a hospodářské prostředí	vyjmenuje některé mezinárodní organizace a společenství, vymezí oblast jejich působnosti a posoudí jejich význam a vliv na světové dění	mezinárodní organizace (OSN, NATO, Červený kříž, OPEC, NAFTA)	
9.	Regiony světa	odhadne další možný vývoj jednotlivých kontinentů na základě jejich možností a bariér	světový rozvoj	
9.	Česká republika	vymezí míru zapojení ČR do činnosti vybraných mezinárodních institucí	mezinárodní organizace	
9.	Životní prostředí	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků	Krajiny přírodní a kulturní	
9.	Životní prostředí	uvede příklady závažných důsledků a rizik přírodních vlivů na životní prostředí, uvědomí si vzájemnou propojenost přírodních katastrof s lidskou činností	přírodní katastrofy	enviro 3
9.	Životní prostředí	popíše vliv lidské činnosti na snižování biodiverzity a uvědomuje si závažnost jejích důsledků pro životní prostředí	biodiverzita	enviro 2
9.	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní	

		zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	
--	--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu; minimální doporučená úroveň

Zeměpis je vyučován v 6. – 9. ročníku jako povinný předmět s celkovou časovou dotací 5 vyučovacíh hodin za týden, přičemž v 6. ročníku jsou to 2 hodiny týdně (z toho 1 hodina z disponibilní časové dotace) a v 7. - 9. ročníku je to 1 hodina týdně.

roč.	tematický okruh	dílčí očekávaný výstup žák	učivo	PT
6. – 9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	umí rozlišovat různé druhy map (turistické, obecně zeměpisné, plány měst ,...) umí pracovat s obecně zeměpisnou mapou a plánem svého města (Brna)	nejčastěji používané druhy map, mapa a její užití, plán města	
6. – 9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	zvládá základy praktické topografie a orientace v terénu pomocí kompasu i orientačních bodů	barvy na všeobecně zeměpisné mapě	
6. – 9.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii zná význam základních kartografických značek	základní terminologie, základní značky používané na mapách	
6.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	umí pracovat s kompasem a určí podle něj základní světové strany získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí	světové strany, kompas, orientace mapy podle světových stran, praktické cvičení v terénu	
6.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	zná a umí ukázat na globusu světadíly a oceány, umí ukázat na globu polokoule, rovník, nultý poledník, póly, poledníky, rovnoběžky	globus	
6.	Životní prostředí	umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek	krajina, typy krajín	enviro 1
6.	Životní prostředí	umí zařadit hlavní zástupce flory a fauny do příslušné krajiny	živočiškové a rostliny příslušných krajín	enviro 2
6.	Životní prostředí	zná základní rozdíly mezi krajinou zemědělskou a průmyslovou	krajina zemědělská a průmyslová	

6.	Životní prostředí	umí charakterizovat místo svého bydliště z hlediska základních přírodních a společensko-kulturních znaků	krajina mého bydliště	enviro 1, 3
6.	Životní prostředí	umí se orientovat ve městě a dokáže popsat cestu k různým důležitým objektům (nemocnice, náměstí, úřad, divadlo „...)	orientace ve městě	
6.	Životní prostředí	vytváří si kladný vztah ke svému městu	moje město	enviro 4
6.	Životní prostředí	aktivně chrání životní prostředí ve svém okolí v rámci svých možností a schopností	zemědělská oblast a průmyslová oblast, ochrana životního prostředí	enviro 1,3,4
6.	Životní prostředí	naučí se chápat odlišnosti kulturní, sociální i přírodní jako důsledek odlišných podmínek a různého vývoje a chápe to jako jev obohacující; umí odlišnost tolerovat	základní historické, hospodářské, sociální a kulturní informace	
6.	Přírodní obraz Země	dokáže zhodnotit polohu Země v rámci sluneční soustavy, jmenuje některé vlastnosti odlišující Zemi od ostatních planet sluneční soustavy	vesmír, sluneční soustava	
6.	Přírodní obraz Země	objasní důsledky pohybů Země	pohyby Země časová pásma	
6.	Přírodní obraz Země	uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	přírodní sféry Země	
7.	Regiony světa - světadíly	vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány umí správně určit polohu jednotlivých kontinentů a oceánů na mapách a globu	poloha jednotlivých kontinentů a oceánů na mapách a globu	
7.	Regiony světa - světadíly	rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	přírodní a společenské znaky světových regionů	enviro 2
7.	Regiony světa - světadíly	charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	základní informace o vybraných státech	
8.	Regiony světa - Evropa	orientuje se na mapě Evropy	práce s mapou Evropy	
8.	Regiony světa - Evropa	umí popsat polohu Evropy na glóbu	Evropa - globus	
8.	Regiony světa - Evropa	umí charakterizovat typy krajin na území Evropy	typy krajin na území Evropy	

8.	Regiony světa - Evropa	zná a umí ukázat na mapě významná pohoří, vodní toky a moře Evropy	pohoří, vodní toky a moře Evropy	
8.	Regiony světa - Evropa	umí charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy	polohu, rozlohu, přírodní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy	enviro 2 multi 3
8.	Regiony světa - Evropa	zná základní informace o EU	EU	glob 3
8.	Regiony světa - Evropa	zvládne přiřadit jednotlivé státy Evropy příslušnému regionu; mít základní informace o většině států Evropy	jednotlivé státy Evropy	
8.	Regiony světa - Evropa	umí představit vybranou zemi podrobněji v rámci prezentace	prezentace	
8.	Česká republika	umí vyhledat na mapě jednotlivé oblasti ČR a významná města a má o nich určitou míru znalostí	oblasti ČR a významná města	
8.	Česká republika	zná základní rozdíly mezi krajinou zemědělskou a průmyslovou	rozdíly mezi krajinou zemědělskou a průmyslovou	
8.	Česká republika	uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	obyvatelstvo	
8.	Česká republika	vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti umí porovnat vybrané regiony s odlišným stavem životního prostředí •	regiony	enviro 3 demo 3
8.	Česká republika	zná nejčastější příčiny znečišťování životního prostředí	životní prostředí	enviro 3
8.	Česká republika	učí se chápat odlišnosti kulturní a sociální i přírodní jako důsledek odlišných podmínek a různého vývoje a chápat to jako jev obohacující; umět odlišnost tolerovat	kulturní a sociální i přírodní odlišnosti	multi 3
8.	Česká republika	vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	místní region	
9.	Společenské a hospodářské prostředí	vyjmenuje některé mezinárodní organizace a společenství, vymezí oblast jejich působnosti	mezinárodní organizace (OSN, NATO, Červený kříž, OPEC, NAFTA)	
9.	Společenské a hospodářské prostředí	ví, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	lidská sídla	
9.	Společenské a hospodářské prostředí	vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	

9.	Společenské a hospodářské prostředí	chápe odlišnosti kulturní, sociální i přírodní jako důsledek odlišných podmínek a různého vývoje a chápat to jako jev obohacující; umí odlišnost tolerovat	odlišnosti kulturní, sociální i přírodní	
9.	Životní prostředí	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	enviro 3
9.	Terénní grafické praxe a aplikace	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	